

АСПЕКТИ РОЗРОБКИ І ВПРОВАДЖЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ СИСТЕМИ НА ПРАТ «ТРЕСТ ЖИТЛОБУД-1»

О.М. БУРАК, канд. екон. наук, доц., Д.А. КАРАБУТ

Харківський національний університет міського господарства імені

О. М. Бекетова

Сучасний розвиток будівельних підприємств складно уявити без ефективних інформаційних систем (далі - ІС), які забезпечують оптимальне протікання більшості процесів. Але велика вартість розробки унікальної КІС, її підтримки і постійного вдосконалення призводить до того, що деякі будівельні підприємства не забезпечили інформаційний і інвестиційний фундамент для її впровадження.

Серед досліджень по даній тематиці представлені роботи Оберемок І.І., Кальніченко О.В., Лисецький Ю. М., Заруба В. Я., Кононенко І. В., Павленко Л.А., Рибидайло А.А., Бобров С.В. та ін.

Метою даної роботи є висвітлення питань важливості визначення вартості створення і експлуатації інформаційної системи для будівельного підприємства.

На більшості будівельних підприємств, включаючи ПрАТ «Трест Житлобуд - 1» розраховується вартість ІС як сума фактичних витрати на створення, але не менш важливою складовою є підрахування майбутніх витрат на володіння і експлуатацію системи.

Для управління витратами, що пов'язані з володінням і експлуатацією інформаційної системи і її елементів протягом усього життєвого циклу у практичній діяльності розраховують сукупну вартість володіння (ТСО).

ТСО (Total Cost of Ownership) – це методика розрахунку, яка допомагає споживачам і керівникам підприємства визначити прямі і непрямі витрати й вигоди, які пов'язані з функціонуванням будь-якого компоненту комп'ютерних систем. Метою є - одержання підсумкової оцінки придбання і функціонування ІТ об'єкту [1].

Врахування життєвого циклу інформаційної системи ведеться наступним чином: час існуючої на підприємстві системи; час необхідний для проектування нового альтернативного рішення; час на закупівлю і впровадження елементів нової системи; термін експлуатації нової системи при забезпеченні повернення не менш 90 % інвестицій [2].

Сукупна вартість володіння є кращою для ІС, якщо життєвий цикл найкоротший.

Для ПРАТ «Трест Житлобуд-1» питання використання інформаційних технологій, інформаційних об'єктів і створення інформаційної системами зараз є суттєвими.

За методикою ТСО витрати на інформаційні технології поділяються на прямі і непрямі [1,2]:

- прямі: на апаратне і програмне забезпечення (купівля або оренда, нова установка або відновлення та ін.); на управління (мережеве й системне адміністрування, проектування); на підтримку (служба технічної підтримки, навчання, контракти на підтримку та супровід); на телекомунікації (канали зв'язку та їх обслуговування).
- непрямі: витрати користувача (персональна підтримка, неформальне навчання, помилки й прорахунки); простої (втрата продуктивності через вихід з ладу устаткування або профілактичні планові зупинки).

Таким чином, ми можемо сказати, що попереднє обґрунтування створення ІС через розрахунок ТСО дасть змогу виключити нераціональне використання коштів і зміцнить інформаційне забезпечення діяльності. Підприємству необхідно перед впровадженням ІС організувати збір даних щодо основних показників ТСО.

Список використаних джерел

1. How to Find Total Cost of Ownership (TCO) for Assets and Other Acquisitions [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.business-case-analysis.com/total-cost-of-ownership.html>
2. Рибидайло А.А., Поривай О.В. Бобров С.В., Солошенко Н.В. Підходи щодо оцінки сукупної вартості володіння інформаційною технологією [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgibin/irbis_nbuv/Znrcvdsd_2014_3_15.pdf